

Shrnutí hlavních poznatků

Předkládaný rozbor hodnotí sociálně ekonomickou situaci Moravskoslezského kraje z pohledu statistických výsledků roku 2015, v meziročním srovnání, ale i dlouhodobějším, většinou pětiletém, období a zároveň v části mezikrajského srovnání poukazuje na silnější či slabší stránky současného stavu a dynamiky vývoje.

Z dále uvedeného je možno vysledovat některá fakta, která lze považovat za pozitivní:

V demografické oblasti je pozitivních tendencí několik. Jednou z nich je skutečnost, že se nadále zvyšuje tzv. střední délka života.

Byl zaznamenán meziroční nárůst v počtu sňatků a rozvodovost dále klesá.

Míra porodnosti se po letech klesajícího trendu mírně zvedla a stabilizovala na úrovni necelých 10 promile. Potratovost meziročně opět mírně klesla, na což má z dlouhodobého hlediska vliv klesající počet umělých přerušování těhotenství.

V sociálním vývoji je možno pozitivně hodnotit fakt, že úroveň vzdělanosti pracovní síly roste.

Po útlumu v předchozích letech rostla zaměstnanost, především v sekundárním sektoru.

Roste míra ekonomické aktivity obyvatel.

Přes obecně vyšší podíl nezaměstnaných je pozitivní jeho nadále klesající tendence.

Roste čistý disponibilní důchod domácností.

Trvale rostla dosahovaná průměrná nominální mzda vyjádřená jako podíl mzdových prostředků na zaměstnance i jako mzdový medián, zároveň se zvýšila výše starobního důchodu.

Počet zjištěných trestných činů meziročně klesl.

V ekonomické oblasti je možno kladně hodnotit růst hrubého domácího produktu.

V průmyslových podnicích počet zaměstnanců mírně vzrostl, vzrostly tržby i mzdy zaměstnanců.

Objemy stavebních prací v roce 2015 zastavily déletrvající meziroční propady v jejich hodnotovém vyjádření. Projevilo se to i v rozsahu zahajování a dokončování bytové výstavby.

Informační technologie využívá v rostoucí míře stále více domácností, již více než 2/3 domácností mají PC s přístupem k internetu.

Meziročně roste počet návštěvníků HUZ ze zahraničí a neklesá průměrná délka pobytu ani domácích ani zahraničních hostů.

Z ekologického hlediska je podstatné, že značnou část rozlohy kraje tvoří chráněná území.

Změny v užívání půdy posilují ekologickou stabilitu krajiny.

Spotřeba vody na obyvatele se stabilizovala na úrovni cca 90 litrů, pozitivní je, že ztráty pitné vody ve vodovodní síti se snižují.

Počet obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci roste, 97 % odpadních vod je čištěno.

Emise hlavních znečišťujících látek do ovzduší pomalu klesají.

Investice na ochranu životního prostředí vynaložené na území kraje jsou nejvyšší v ČR.

Jiné charakteristiky statistických ukazatelů však pozitivní jistě nejsou a na ty by měla být pozornost zaměřena prioritně:

Z demografického hlediska je nepříznivé, že dlouhodobě klesá počet obyvatel kraje, lidé se z kraje více vystěhovávají než přistěhovávají a populace postupně stárne. Relativní úbytek obyvatel patří nejenom v minulém roce v mezikrajském srovnání k největším.

Věková struktura obyvatel se rychle mění, na 100 dětí již připadá více jak 121 seniorů.

Již druhým rokem se rodí více dětí mimo oficiální manželský svazek.

V sociální oblasti dlouhodobě nezaměstnaní představují v kraji téměř polovinu z celkového počtu nezaměstnaných.

Do předčasného důchodu odchází stále více osob, tři z deseti starobních důchodců odešlo do důchodu předčasně.

Počet usmrčených osob při dopravních nehodách od roku 2013 stále stoupá.

V ekonomické oblasti je nově registrovaných subjektů stále méně.

V zemědělství klesá živočišná produkce v naturálním vyjádření, především produkce jatečných prasat.

Stále klesá počet vydaných stavebních povolení i očekávaný budoucí objem stavební produkce předurčený klesající orientační hodnotou povolovaných staveb.

Z pohledu životního prostředí je negativní, že:

Na 80 % území kraje je zhoršená kvalita ovzduší, nejhorší stav ovzduší je v aglomeraci Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek.

Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele se po roce opět zvýšila.

Graf Změna hodnot vybraných ukazatelů v Moravskoslezském kraji a ČR mezi roky 2014 a 2015

